

6. SINIF TÜRKÇE ALL IN ONE

MEB MÜFREDATINA TAM UYUMLU

DERSROOM LEC YÖNTEMİ İLE
TAM ÖĞRENME SİSTEMİ

★★★
MEB
MÜFREDATINA
TAM UYUMLU
★★★

DİLİMİZİN
ZENGİNLİĞİNİ
KEŞFET

DÜŞÜNMEYİ
GELİŞTİR

KÜLTÜRÜ
TANI

ETKİLİ
İLETİŞİM KUR

ANLAT
VE YAZ

METİNLERİ
ANALİZ ET

OKUMA
VE ANLAMA

LGS
HAZIRLIK

AÇIK UÇLU
SORULAR

ÇOKTAN
SEÇMELİ
SORULAR

BAĞLAM
TEMELLİ
ÖĞRENME

YENİ NESİL
SORULAR

BE CERİ
ODAKLI
KAZANIMLAR

DERSROOM
—AKADEMİ—

www.Dersroom.com

LEC
LEARNING
SYSTEM

6. SINIF

TÜRKÇE

ALL IN ONE

MEB MÜFREDATINA TAM UYUMLU

DERSROOM LEC YÖNTEMİ İLE
TAM ÖĞRENME SİSTEMİ

TÜRKÇE DERSİ SANA NE KAZANDIRIR?

- Daha iyi okumanı ve anlamayı sağlar.
- Düşüncelerini etkili ifade etmeni geliştirir.
- Söz varlığını zenginleştirir.
- İletişim becerilerini güçlendirir.
- Yazılı anlatımda başarı kazandırır.
- Kültürünü tanımanı ve sevmeni sağlar.
- Hayatın her alanında kendini daha iyi ifade etmeni destekler.

6. SINIF TÜRKÇE ÜNİTELERİ

- Dilimizin Zenginliği
- Okuma, Anlama, Yorumlama
- Söz Varlığımız
- Dil Bilgisi
- Yazılı Anlatım
- Görsel, İşitsel ve Dijital Metinler
- Millî Kültürümüz

BU KİTAPTA NELER VAR?

AKADEMİK DERSROOM LEC YÖNTEMİ İLE Her konu bağımsız öğrenme modülü	ETKİNLİK TEMELLİ ÖĞRENME Anlama, uygulama ve düşünme becerileri kazandırır.	KAVRAM HARİTALARI Şemalar, tablolar, örnekler	AÇIK UÇLU SORULAR Yeni nesil müfredata uygun
ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR LGS mantığına uygun	GÜNLÜK YAŞAM BAĞLANTILARI Türkçeyi hayatla ilişkilendirir.	BECERİ ODAKLI KAZANIMLAR Analiz, yorumlama, üretme becerileri	METİNLERLE PRATİK Görsel, işitsel ve dijital metinlerle desteklenmiştir.

NEDEN LEC SİSTEMİ?

- Öğrenciyi merkeze alır.
- Kavramları yaşamla ilişkilendirir.
- Daha kalıcı öğrenme sağlar.
- Eleştirel ve yaratıcı düşünmeyi geliştirir.
- Sınav başarısını destekler.
- Türkçeyi sevdinir, günlük hayata taşır.

BU KİTAP BİR BAŞLANGIÇTIR

Türkçeyle düşün, Türkçeyle ifade et, daha güçlü bir gelecek oluştur!

5. SINIF

6. SINIF

7. SINIF

8. SINIF

LGS

BU KİTAP KİMLER İÇİNDİR?

6. sınıf öğrencileri	Okuma ve anlama becerilerini artırmak isteyenler
Türkçeyi daha iyi kullanmak isteyenler	Günlük hayatta etkili iletişim kurmak isteyenler
Söz ve yazı becerilerini geliştirmek isteyenler	LGS'ye sağlam bir temel oluşturmak isteyenler

Türkçenin Hazinesi: Söz Varlığı

Dilimiz,
geçmişimizden
günümüze uzanan
kültür hazinemizdir.

Kelimeler,
düşüncelerin
köprüsüdür.

Kelimeler

Tek başına anlam taşıyan
sözcüklerdir.

kitap sevgi orman
düşünce mavi özgürlük

Kelime Grupları

En az iki kelimeden oluşan,
birlikte anlam taşıyan
sözcük topluluklarıdır.

sıcak çay güzel İstanbul
okul bahçesi yüksek dağlar
bilim insanı temiz çevre

Deyimler

Genellikle mecaz anlam taşıyan,
uzun deneme ve gözlemlere
dayanan söz gruplarıdır.

göz kulak olmak affalları bozulmak
pabuç bırakmamak can kulağıyla dinlemek

Atasözleri

Uzun yıllar boyunca toplumun
deneyim ve gözlemleriyle oluşan,
öğüt veren kalıplaşmış sözlerdir.

Damlaya damlaya
göl olur. Birlikten
kuvvet doğar.
Ağaç yaşken eğilir. İyi dost kara günde
belli olur.

Kalıp Sözler

Toplum içinde belirli durumlarda
sıklıkla kullanılan, kalıplaşmış
sözlerdir.

Merhaba! Güle güle!
Rica ederim. Geçmiş olsun.
Ellerine sağlık. İyi çalışmalar.

SÖZ VARLIĞI

Söz varlığımız, duygu ve düşüncelerimizi
daha **doğru, etkili ve zengin** anlatmamızı sağlar.

Bilmediğim Kelimenin Anlamını Nasıl Bulurum?

Her yeni kelime, senin düşünce dünyanı daha da zenginleştirir.

1

Kelimeyi fark et.

Okurken anlamını bilmediğin kelimeyi belirle.

Yağmurdan sonra orman, sanki yepyeni bir **kimliğe** bürünmüş gibiydi.

Bu kelimenin anlamını bilmiyorum.

2

Cümlelerin ve metnin bütününe bak.

Kelimenin geçtiği cümleyi ve gerekirse metnin öncesini ve sonrasını oku.

Yağmurdan sonra orman, sanki yepyeni bir **kimliğe** bürünmüş gibiydi. Yapraklar parlıyor, kuş sesleri daha gür duyuluyordu.

- Metnin konusu ne?
- Cümlede ne anlatılıyor?
- Kelimeden önce ve sonra hangi ipuçları var?

3

Anlam ipuçlarını yakala.

Cümledeki diğer kelimeler sana kelimenin anlamı hakkında **ipuçları** verebilir.

- yepyeni (nasıl?)
- orman (nerede?)
- parlıyor (ne değişti?)
- kuş sesleri daha gür duyuluyor (sonuç)

Bu ipuçları, ormanın daha farklı, yeni bir hâl aldığını gösteriyor.

4

Anlamını tahmin et.

İpuçlarıyla birlikte kelimenin anlamını düşün ve tahmin et.

"Kimliğe bürünmek" belki de "farklı bir hâle girmektir."

5

Güvenilir kaynaktan kontrol et.

Tahminini sözlük gibi güvenilir bir kaynaktan doğrula.

kimliğe bürünmek (deyim):
Farklı bir duruma veya özelliğe girmek, olmak; yeni bir görünüm kazanmak.

BAĞLAM

+

İPUCU

→

TAHMİN

→

DOĞRULAMA

Söz varlığımız, duygu ve düşüncelerimizi daha **doğru, etkili ve zengin** anlatmamızı sağlar.

Bağlam Kelimenin Anlamını Değiştirir

Aynı kelime, farklı cümlelerde farklı anlam kazanabilir.

Kelimeye anlam kazandıran, çevresindeki sözlerdir.

1

Vücudun bir bölümü

Düşerken **kolumu** hafifçe çarptım.

Cümledeki ipuçları:

- Düşmek
- Çarpmak
- Vücudumuzun bir bölümü

Buradaki "kol" vücudun bir bölümüdür.

2

Bir ekibin parçası

Okulumuzun robotik **kolu** yarışmada birinci oldu.

Cümledeki ipuçları:

- Robotik
- Yarışma
- Okulumuzun bir parçası

Buradaki "kol" bir ekibin, grubun parçasıdır.

3

Uzatılan yan bölüm

Akşam yürüyüşünde nehir **koluna** doğru ilerledik.

Cümledeki ipuçları:

- Nehir
- Su
- Doğal çevre

Buradaki "kol" nehirden ayrılan yan bölümdür.

Bir kelimenin hangi anlamda kullanıldığını çoğu zaman **bağlam belirler.**

Dikkat!

Kelimayı tek başına değil, cümlelerin ve metnin bütünü içinde değerlendir.

Kelimeler Nasıl Aynı Kavram Alanında Buluşur?

Ortak özellikleri olan kelimeler aynı kavram alanında buluşur.

Aile

anne
baba
kardeş
dede
anneanne

top

Bu kelime farklı bir kavram alanına aittir.

Doğa

dağ
orman
nehir
göl
yaprak

sandalye

Bu kelime doğa kavram alanına ait değildir.

Duygular

sevgi
mutluluk
üzüntü
özlem
heyecan

kitap

Bu kelime duygular kavram alanına ait değildir.

Yiyecekler

çorba
pilav
yemek
makarna
salata

ağaç

Bu kelime yiyecekler kavram alanına ait değildir.

KAVRAM ALANI

Ortak bir anlam ilişkisi taşıyan kelimeler aynı kavram alanında toplanabilir.

Unutma!

Kelimeler, ortak özelliklerine göre gruplandırılarak kavram alanları oluşturur. Bu, kelimeleri daha kolay öğrenmemizi sağlar.

Ortak bir anlam ilişkisi taşıyan kelimeler aynı kavram alanında toplanabilir.

Kavram alanları farklı örneklerle de olabilir:

- ✓ Vatan sevgisi: vatan, millet, bayrak, bağımsızlık
- ✓ Hava olayları: yağmur, kar, rüzgâr, bulut
- ✓ Diller: Türkçe, İngilizce, Almanca, Fransızca
- ✓ Akrabalık: teyze, amca, hala, dayı
- ✓ Çorbalar: mercimek, tarhana, ezogelin, yayla

Anahtar Kelimeler Metnin Kapısını Açar

Metni anlamanın en önemli ipuçlarından biridir.

Anahtar kelimeler,
metnin içeriğini en iyi
yansıtan ve ana
düşünceyi destekleyen
kelimelerdir.

1

Metni Oku

Geçen hafta arkadaşlarımla köyümüze gittik. Sabah erkenden yola çıktık. Temiz havada yürüyüş yaparken ormanın içindeki patikada renkli çiçekler, kuş sesleri ve berrak bir dere bizi karşıladı. Doğanın bu güzelliklerini görmek, hepimizi çok mutlu etti.

2

Kelime Havuzunu Oluştur

Metindeki önemli kelimeleri belirleyelim.

3

Anahtar Kelimeler ve Anlamı

Anahtar Kelimeler

doğa

yürüyüş

mutluluk

KONU

Doğada yapılan yürüyüş.

ANA DÜŞÜNCE

Doğayla vakit geçirmek insanları mutlu eder.

Unutma!

Anahtar kelimeler genellikle metinde sık geçen, metnin temel konusunu ve ana düşüncesini yansıtan kelimelerdir.

Anahtar kelimeler, metnin içeriğini en iyi yansıtan kelimelerdir ve ana düşünceyi destekler.

Dikkat!

Her kelime anahtar kelime değildir.

- ✗ Sadece tek bir kez geçen kelimeler
- ✗ Metnin genelini yansıtmayan kelimeler
- ✗ Ayrıntıya (detaya) ait kelimeler anahtar kelime olmayabilir.

Deyimler: Az Sözle Güçlü Anlam

Deyimler, dilimizin
anlatım gücünü
artıran kültürel
zenginliklerimizdir.

1 İçi rahatlamak

Sözcükleri tek tek düşünersek:

İç

Vücudun iç kısmı
demektir.

rahatlamak

Rahat bir duruma
geçmek demektir.

Deyim olarak düşündüğümüzde:

Sınav sonrası sonucu
görünce **İÇİ RAHATLADI.**

Deyim anlamı:

Endişesi, kaygısı
azalmak; gönlü huzura
kavuşmak.

Deyimlerle ne anlatmak isteriz?

- Duygu ve düşüncelerimizi daha etkili, canlı ve kısa yoldan anlatırız.
- Deyimler, genellikle kalıplaşmış söz gruplarıdır.
- Kültürümüzü, yaşantımızı ve tecrübelerimizi yansıtır.
- Günlük konuşmalarda ve yazılarda anlatıma **zenginlik** katar.

2 Göz kulak olmak

Sözcükleri tek tek düşünersek:

Göz

Görme organıdır.

kulak

İşitme organıdır.

Deyim olarak düşündüğümüzde:

Ablam, küçük kardeşime
her zaman **GÖZ KULAK OLUR.**

Deyim anlamı:

Birini koruyup kollamak,
onunla ilgilenmek, dikkat etmek.

Bağlama bak!

Bir sözcük ya da söz grubu deyim mi
değil mi, cümlemin ve metnin bütününe
bakarak anlaşılır.

Unutma!

Deyimleri, sözcüklerin
tek tek anlamlarıyla değil,
bir bütün olarak düşünmeliyiz.
Deyimler, kalıplaşmış
söz gruplarıdır.

Deyimler, genellikle kalıplaşmış söz gruplarıdır;
anlatımı etkili ve canlı hâle getirir.

Atasözleri: Geçmişten Gelen Deneyim

Atalarımızın yüzyıllar boyunca edindiği deneyimler, atasözleriyle bize ulaşır.

Atasözleri,
toplumun ortak
düşünce, deneyim
ve değerlerini
gelecek nesillere
aktarır.

Damlaya damlaya
göl olur.

Küçük birikimler
büyük sonuçlar
doğurur.

Atasözlerinin Özellikleri

- 1** Toplumun ortak deneyimini taşır.
- 2** Öğüt veya genel yargı bildirebilir.
- 3** Kalıplaşmıştır. Uzun yıllar boyunca söylenegehiştir.

Atasözü Nedir?

Atasözleri, toplumun ortak deneyim, gözlem ve düşüncelerini yansıtan; öğüt veya genel yargı bildiren kalıplaşmış sözlerdir.

Örnek:

“İşleyen demir pas tutmaz.”

Anlamı: Çalışan, üretken olan kişi başarılı olur, tembelleşmez.

Deyim Nedir?

Deyimler, genellikle bir durumu, duyguyu veya kavramı etkili bir şekilde anlatan kalıplaşmış söz gruplarıdır.

Örnek:

“Göz kulak olmak.”

Anlamı: Birini korumak, onunla ilgilenmek, dikkat etmek.

Atasözü ile Deyim Arasındaki Fark

Atasözü

- ✓ Toplumun ortak deneyimini taşır.
- ✓ Öğüt veya genel yargı bildirir.
- ✓ Cümle şeklindedir.
- ✓ Tam bir yargı içerir.
- ✓ Nesilden nesile aktarılır.

“Sabreden derviş
muradına ermiş.”

Deyim

- ✓ Bir durumu, duyguyu veya kavramı anlatır.
- ✓ Öğüt içermez.
- ✓ Genellikle cümle içinde kullanılır.
- ✓ Tam bir yargı içermez.
- ✓ Tek başına anlamı tamamlanamaz.

“Burnu havada olmak.”

Atasözleri, geçmişten gelen deneyimlerin
bugüne ve yarına ışık tutan sözlerdir.

Deyim mi, Atasözü mü?

Benzer yönleri var, ama amaçları farklıdır.

Kalıplaşmış sözlerimiz hem günlük konuşmalarımızı zenginleştirir hem de toplumsal deneyimimizi günümüze taşır.

DEYİM

- ✓ Genellikle yargı bildirmez.
- ✓ Bir durumu, duyguyu veya kavramı etkili bir şekilde anlatır.
- ✓ Kalıplaşmış söz gruplarıdır.

ORTAK ÖZELLİK

Kalıplaşmış söz varlığı unsurlarıdır.

ATASÖZÜ

- ✓ Genel bir yargı veya öğüt taşır.
- ✓ Toplumun ortak deneyimini yansıtır.
- ✓ Kalıplaşmış sözlerdir.

Deyim Örnekleri

Kafa yormak

Bir konuyu düşünmek, üzerinde durmak anlamına gelir.

Burnu havada olmak

Kendini başkalarından üstün görmek, kibirli davranmak anlamına gelir.

Atasözü Örnekleri

Damlaya damlaya göl olur.

Küçük birikimler zamanla büyük sonuçlara ulaşır.

İşleyen demir pas tutmaz.

Sürekli çalışan, üretken olan kişi başarılı olur, tembelleşmez.

Nasıl Ayırt Ederiz?

- 1 Söz, bir durum veya kavramı anlatıyorsa genellikle deyimdir.
- 2 Söz, genel bir yargı veya öğüt içeriyorsa genellikle atasözüdür.
- 3 Her ikisi de kalıplaşmış sözlerdir.

Hangisi Deyim, Hangisi Atasözü?

Aşağıdaki ifadeleri "deyim" veya "atasözü" olarak sınıflandıralım.

1 Elini taşın altına koymak	Deyim	Atasözü
2 Acele işe şeytan karışır.	Deyim	Atasözü
3 Göz kulak olmak	Deyim	Atasözü
4 Komşu komşunun külüne muhtaçtır.	Deyim	Atasözü

Bir İfade Metne Ne Katar?

Bazı kelime ve ifadeler, metnin anlamını zenginleştirir, daha etkili ve güçlü bir anlatım sağlar.

Doğru seçilmiş ifadeler, metni daha etkileyici, daha canlı ve anlamlı hâle getirir.

Sade Metin

Sabah erkenden yola çıktık. Köy yolu ormanın yanından geçiyordu. Kuş sesleri duyuyorduk. Temiz hava bizi iyi hissettirdi. Günün sonunda göl kenarına ulaştık. Manzara çok güzeldi.

Bu ifade çıkarılırsa ne olur?

Metin anlamca daha zayıf, daha sade ve daha az etkileyici olur; okurun zihninde canlı bir görüntü oluşmaz ve duygusal etki azalır.

Metne anlam katan ifadeler darklı işlevler üstlenir:

Duyguyu güçlendirir.

Okurun metne duygusal olarak bağlanmasını sağlar.

Anlatımı canlandırır.

Olayı daha hareketli ve ilgi çekici hâle getirir.

Ayrıntı verir.

Olayın daha iyi anlaşılmasını sağlar.

Duyu izlenimi katar.

Okurun olayları hissetmesine yardımcı olur.

Okurun zihninde görüntü oluşturur.

Olayı gözümüzde canlandırır.

Zenginleştirilmiş Metin

Sabahın serin saatlerinde yola çıktık. Kıvrıla kıvrıla ilerleyen köy yolu, yemyeşil ormanın içinden geçiyordu. Etrafta kuşların neşeli cıvıltıları yükseliyordu. Ciğerlerimize dolan mis gibi temiz hava bizi huzurlu hissettirdi. Günün sonunda, masmavi gölün kıyısına ulaştık. Karşımızdaki büyüleyici manzara, bütün yorgunluğumuzu unutturdu.

Düşünelim!

- 1 Metindeki hangi ifadeler metni daha etkileyici hâle getirmiştir?
- 2 Bu ifadelerin ortak özelliği nedir?
- 3 Bu ifadeler çıkarılırsa veya değiştirilirse metnin anlamında nasıl bir değişiklik olur?

Bir ifadenin metne katkısı

- ✓ Anlamı zenginleştirir.
- ✓ Anlatımı daha etkili ve akıcı hâle getirir.
- ✓ Okurun metne ilgisini artırır.
- ✓ Olay ve durumları daha iyi kavratır.

Şiirin Yapı Taşları: Dize ve Dörtlük

Şiir, duygu ve düşünceleri ahenkli ve etkileyici bir dille anlatan özel bir metin türüdür.

Dize Nedir?

Şiirin her bir satırına **dize** denir.

Dizeler, şiirin anlamını oluşturmak için art arda gelir.

Dörtlük Nedir?

Dört dizeden oluşan şiir bölümüne **dörtlük** denir.

Dörtlük, şiirde anlam bütünlüğü taşıyan bir bölümdür.

Örnek Şiir

Doğanın Sesi

- 1 Sabah oldu, güneş dağdan gülüyor, → Dize
- 2 Kuşlar dalda neşeyle ötüyor, → Dize
- 3 Dereler şırıl şırıl akıyor, → Dize
- 4 Doğa bize her gün umut veriyor. → Dize

Dörtlük

Dizeler bir araya gelerek dörtlüğü, dörtlükler ise şiirin tamamını oluşturur.

Unutma!

- Her satır bir dizedir.
- Dört dize bir dörtlük oluşturur.
- Şiirler birden fazla dörtlükten oluşabilir.

Başka Örnek

Birlikte yürürüz aynı yollarda,
Rüzgâr eser ılık ılık dallarda,
Umut yeşerir tüm yarınlarda,
Dostluk yaşar güzel insanlarda.

Düşünelim!

- 1 Bu şiirde kaç dize vardır?
- 2 Bu dizeler kaç dörtlük oluşturur?
- 3 Şiirde anlatılan konu nedir?
- 4 Sen de dört dizeden oluşan kısa bir şiir yazabilir misin?

Şiirde Ahenk Nasıl Oluşur?

Tekrar eden sözler, uyumlu sesler ve düzenli okuma ritmi şiirde ahenk oluşturur.

Ahenk, şiiri daha etkileyici, daha müzikal ve daha akıcı hâle getirir.

1 Tekrar

- Aynı kelime ya da **dizenin** tekrarlanması, şiire ahenk katar.
- Tekrar, vurguyu artırır ve okurun dikkatini çeker.

Şiirde bazı kelime veya dizeler özellikle tekrarlanabilir.

2 Ses uyumu

- Şiirde benzer seslerin tekrarlanması ahengi güçlendirir.
- Ünlü ve ünsüz seslerin uyumlu kullanımı, şiirin kulağa hoş gelmesini sağlar.

Aynı seslerin tekrar etmesi şiire müzikal bir etki katar.

3 Okuma ritmi

- Dizelerin uzunlukları ve duraklar, şiirde bir ritim oluşturur.
- Ritmik okuma, şiirin ahengini daha belirgin hâle getirir.

Şiir sesli okunduğunda ahenk daha iyi hissedilir.

Sabahın Türküsü

Uyanır doğa, uyanır umut,
Dağlar giyer yeniden bulut,
Her yer mis gibi toprak kokar,
Güneş doğar, gün başlar, hayat olur.

Aynı kelimenin tekrarı

Uyaklı sesler (-ut)

Tekrar eden dize

Koşar çocuklar, neşeyle koşar,
Rüzgâr ağaçlarda şarkı taşır.
Her yer mis gibi çiçek kokar,
Güneş doğar, gün başlar, hayat olur.

Aynı kelimenin tekrarı

Uyaklı sesler (-ar)

Tekrar eden dize

Ahenk Sağlayan Unsurlar

TEKRAR

Kelime veya dize tekrarları

SES UYUMU

Uyak, benzer sesler, ünsüz/ünlü uyumu

OKUMA RİTMİ

Düzenli ve akıcı okuma

Ahenk, şiirin kulağa **düzenli** ve **etkili** gelmesine katkı sağlar.

Şiirin Dizelerinden Anlama Ulaş

Bir şiirde anlatılmak istenen düşünceye, dizelerdeki kelime ve imgelerden hareketle ulaşılır.

Dizeler yalnızca sözcüklerden ibaret değildir; her dizede bir ipucu, bir duygu ve bir düşünce saklıdır.

Şiirden Dizeler

Dizeden Anlama Ulaşma Yolu

Dizelerin Anlamları

- 1 Geçmişin sesiyle bugün konuşur,
Türkçe köprü kurar yarınlara.

- 2 Atalarımızın sözleri gibi,
Parlar dilimiz her defasında.

- 3 Yeni kelimelerle süslenerek,
Daha da zenginleşir her gün.

DİZE

Şiirden alınan satır
(kanıt)

İPUCU

Dizedeki önemli
kelime ve ifadeler

ÇIKARIM

Dizeden hareketle
ulaşılacak anlam

- A Atasözleri ve eski sözler,
dilimizin güzelliğini ve zenginliğini
ortaya koyar, ona değer katar.

- B Türkçe, geçmişle bugün arasında
bağ kurar ve gelecek kuşaklara
aktarılır.

- C Dilimiz, yeni kelimelerle
sürekli gelişir ve
her geçen gün daha da
zenginleşir.

Unutma!

- Şiirde anlatılan düşünceyi bulurken dizelerdeki kelime ve imgelerden kanıt toplarız.
- Şiir, doğrudan söylemek yerine çoğu zaman dolaylı anlatım yapar.

Şiirde anlam, dizelerdeki kelime, ifade ve imgelerden hareketle çıkarılır.

Düşünelim!

- 1 Hangi dizede "geçmiş" ile "bugün" arasında bir bağ kurulmuştur?
- 2 Hangi dizede dilimizin zenginliğinden söz edilmektedir?
- 3 Hangi dizede dilin gelişmeye devam ettiği vurgulanmaktadır?

Dil, Kültürü Geçmişten Geleceğe Taşır

Aynı dili konuşarak, aynı değerleri paylaşıp,
kültürümüzü kuşaktan kuşağa aktarırız.

GEÇMİŞ

Atasözleri
"İşleyen
demir pas tutmaz."

Deyimler
"Göz kulak
olmak"

Büyüklerimizden dinlediğimiz
sözler, deyimler ve atasözleri
bize değerlerimizi anlatır.

BUGÜN

Türküler
"Memleket
türkülerimiz"

Kelimeler
"Sevgi, dostluk,
vatan, doğa..."

Ailemiz, öğretmenlerimiz ve çevremizle
aynı dili kullanarak kültürümüzü
günlük yaşamda yaşatırız.

Kitaplar
"Hikâyeler, masallar,
şairler..."

Değerler
"Doğa sevgisi,
vatan sevgisi,
insan sevgisi..."

Bugün öğrendiğimiz kelimeler,
okuduğumuz eserler ve duyduğumuz
türküler kültürümüzü zenginleştirir.

GELECEK

Aynı kelimeler,
daha nice hikâyeler...

Kültürümüz
gelecekte de
yaşamaya devam
edecek.

Dilimizi doğru ve etkili kullanarak
kültürel mirasımızı gelecek nesillere
taşıyacağız.

**Dil yalnız iletişim aracı değildir;
kültürel birikimi de taşır.**

Kelimeleri Taşır

Dil, bir milletin kelime
hazinesini nesilden nesle
aktarır.

Değerleri Taşır

Atasözleri ve deyimler,
hayat tecrübelerimizi ve
öğütlerimizi taşır.

Sanatı Taşır

Türküler, şairler ve edebî
eserler duygularımızı,
inançlarımızı ve yaşam
biçimimizi yansıtır.

Kültürel Kimliği Taşır

Dilimiz, tarihî ve millî
kimliğimizin oluşmasında
önemli bir rol oynar.

Birlik ve Aidiyeti Taşır

Aynı dili konuşmak,
bizi bir araya getirir
ve toplumsal bağlarımızı
güçlendirir.

Geleceğe Taşır

Dilimize sahip çıkmak,
kültürümüzün gelecekte
de yaşamasını sağlar.

Kullandığımız Kelimeleri Fark Edelim

Kelimeler, düşüncelerimizi başkalarına ulaştıran köprülerdir. Doğru ve özenli kelime seçimi, iletişimimizi güçlendirir.

Günlük konuşmalarda bazen yeni ve alışılmadık kelimeler kullanıyoruz.

Peki, bu kelimeler herkes tarafından aynı şekilde anlaşılıyor mu? Türkçede karşılığı var mı?

Yapay veya Alışılmadık Kullanımlar

Günlük konuşmalarda bazen ihtiyacımız olmayan, yapay ya da alışılmadık kelimeler kullanabiliyoruz. Bu kelimeler her zaman herkes tarafından anlaşılabilir.

full

?

cringe

offline

random

update

like

takılmak

boostlamak

Bu tür kelimeler bazen kısa süreli bir moda olabilir ve herkes tarafından aynı şekilde anlaşılabilir.

Düşünelim!

1

Bu sözü nerede kullanıyorum? (okulda, arkadaş ortamında, internette, oyunda vb.)

2

Herkes aynı anlamı çıkarıyor mu?

3

Türkçede anlaşılır bir karşılığı var mı?

Türkçede Anlattıkları

Aynı düşünceleri, Türkçemizdeki açık ve anlaşılır sözcüklerle de ifade edebiliriz. Bu hem iletişimi kolaylaştırır hem de Türkçemizin zenginliğini yaşatır.

full	→	tam, tamamen
cringe	→	garip, tuhaf
offline	→	çevrimdışı
random	→	rastgele
update	→	güncelleme
like	→	beğenmek
takılmak	→	vakit geçirmek
boostlamak	→	desteklemek, öne çıkarmak

Türkçemizde birçok düşüncüyü karşılayacak zengin kelimeler vardır.

Neden Önemli?

- ✓ Daha açık ve anlaşılır iletişim kurarız.
- ✓ Yanlış anlaşılmalrı azaltırız.
- ✓ Türkçemizin zenginliğini koruruz.
- ✓ Her ortamda kendimizi daha iyi ifade ederiz.

Kelime seçiminde amaç;
açık, anlaşılır ve bağlama uygun
iletişim kurmaktır.

Unutma!

- Yeni kelimeler öğrenmek kötü değildir.
- Önemli olan, kelimeyi yerinde ve uygun şekilde kullanmaktır.
- Türkçemiz, aynı düşüncüyü anlatabilecek birçok güzel kelimeye sahiptir.

Dinlerken Anahtar Bilgiyi Nasıl Yakalarım?

Dinleme ve izleme sırasında önemli bilgiyi seçmek, anlamayı kolaylaştırır ve etkili not almamızı sağlar.

Dinleme/izleme, sadece duymak değil; anlamak, seçmek ve zihninizde düzenlemektir.

Her söyleneni yazma; önemli ve anahtar bilgiyi seç. Kendi cümlelerinle kısa notlar al.

1 Amacını bil.

Dinlemeden/izlemeden önce kendine şu soruları sor:

Ne öğrenmek istiyorum?

Hangi bilgilere dikkat etmeliyim?

Hangi soruya cevap arıyorum?

2 Dikkatle dinle / izle.

Konuşmacının veya metnin tamamını dikkatle dinle/izle. Ses tonu, vurgu ve tekrarlar sana ipucu verir.

✦ Tekrar edilen ifadeler ve vurgulanan kısımlar çoğu zaman önemlidir.

3 Anahtar kelimeleri seç.

Metnin konusunu, önemli kavramları ve ana düşüncüy gösteren kelime ve kelime gruplarını belirle.

Anahtar Kelimeler

- Konu ile ilgili önemli sözcükler
- Tekrar edilen kelimeler
- Sayılar, tarihler, yer adları
- Neden - sonuç ifadeleri
- Örnekler

Uzun cümleler yerine kısa ve anlamlı kelimeler yaz.

4 Kısa notlar al.

Anahtar kelimeleri ve kısa ifadeleri, kendi sözcüklerinle not et. Semboller ve kısaltmalar kullanabilirsin.

Not Örneği

- 🍴 Kaşık
- 👥 Geçmişten günümüze
- 🌿 Günlük yaşam
- 🔨 Farklı malzemeler (ağaç, metal, plastik)
- 🌍 Kültürel değer
- ➔ İhtiyaç → buluş → değişim
- ❤️ Sadece araç değil, yaşamın parçası

5 Notlarını düzenleyip ana fikre ulaş.

Aldığın notları gözden geçir. Benzer bilgileri bir araya getir. Metnin ana fikrini ve önemli detaylarını belirle.

Örnek: Notlardan Ana Fikre

Konu: Kaşığın geçmişi ve önemi

➕
Önemli bilgiler: Kullanım alanları, değişimi, kültürel boyutu

➕
Ana fikir: Kaşık, yalnızca bir araç değil, insanlık tarihini ve kültürünü yansıtan önemli bir eşyadır.

Dikkat Et!

- ✓ Her bilgiyi yazmaya çalışma.
- ✓ Kendi cümlelerinle not al.
- ✓ Anahtar kelime ve kavramlara odaklan.
- ✓ Notlarını daha sonra düzenle.

Mini Uygulama

- 1 Dinleyeceğin bir metinde tahmin ettiğin anahtar kelimeleri önce sen yaz.
- 2 Dinledikten/izledikten sonra notlarını al.
- 3 Arkadaşlarınla karşılaştı: Hangi kelimeler ortak? Hangileri farklı?

Unutma!

- ✓ Amaç, her sözü yazmak değil; önemli bilgiyi seçmektir.
- ✓ Doğru dinleme, daha iyi anlama ve kalıcı öğrenme sağlar.
- ✓ Etkili notlar, daha sonra hatırlamayı kolaylaştırır.

Bilgilendirici Metin Bilgiyi Nasıl Düzenler?

Bilgilendirici metinler, bilgiyi daha anlaşılır ve etkili sunmak için farklı anlatım yolları kullanır.

1 Tanım

Kavramın ne olduğunu açıklar.

Örnek:

Kaşık, yiyecek ve içecekleri almak için kullanılan saplı bir araçtır.

2 Örnek

Anlatılan bilgiyi somutlaştırır ve daha iyi anlamamızı sağlar.

Örnek:

Kaşıklar tahta, metal, plastik veya bambu gibi farklı malzemelerden yapılabilir.

3 Sayısal Veri

Bilgiyi sayılarla destekler, daha güvenilir ve net hâle getirir.

Örnek:

Türkiye'de yılda milyonlarca kaşık üretilmektedir.

Tanım

KAŞIK

Küçük Bir Araç, Büyük Bir Hikâye

Kullanım Alanları

Kaşığın Önemi

Tarihçesi

Sonuç

Tüm bu yollar,
bilgiyi açıklamak
ve düzenlemek için kullanılır.

4 Sebep – Sonuç

Bir olayın nedenini ve sonucunu açıklar.

Örnek:

Sağlıklı ve dayanıklı olduğu için geçmişten günümüze kadar yaygın olarak kullanılmıştır.

Neden?

Sonuç

5 Alt Başlık

Metni bölümlere ayırır, aradığımız bilgiye kolayca ulaşmamızı sağlar.

Örnek:

- Kaşığın Tarihçesi
- Kaşığın Kullanım Alanları
- Kaşığın Önemi
- Sonuç

6 Geçmişle Bağlantı

Günümüzdeki bir durumun, geçmişteki olaylarla ilişkisini kurar.

Örnek:

Kaşık, eski uygarlıklarda da kullanılmış ve zamanla farklı kültürlerde çeşitli biçimler almıştır.

Düşünelim!

- 1 Bu metinde hangi anlatım yolu / yolları kullanılmıştır?
- 2 Yazar bu yolu neden tercih etmiş olabilir?
- 3 Bu yollar olmasaydı metin nasıl olurdu?

Unutma!

Yazar, amacına ve konuya uygun anlatım yollarını seçerek metni daha anlaşılır, güvenilir ve etkili hâle getirir.

İyi bir konuşma hazırlık, planlama ve doğru seçimlerle daha etkili olur.

Konuşmamı Nasıl Planlarım?

Etkili bir konuşma yapmak için önce plan yaparız. Amacımızı, konumuzu, dinleyicimizi, türünü ve sunumumuzu düşünürüz.

Ne söyleyeceğim?
Kime söyleyeceğim?
Nasıl söyleyeceğim?
Amacım ne?

1 AMAÇ

Neden konuşacağım?

Konuşmamla neyi hedefliyorum?

- Bilgi vermek**
Yeni bilgiler aktarmak.
- Eğlendirmek**
Keyifli zaman geçirmek.
- Öykülemek**
Bir olay ya da yaşantıyı anlatmak.

2 KONU

Ne anlatacağım?

Amacımıza uygun, ilgili ve ilgi çekici bir konu seçeriz.

Örnek konular:

- Sevdiğim bir kitap
- Doğada bir gün
- Teknolojinin hayatımıza katkıları
- Unutamadığım bir anı
- Sporun önemi

3 HEDEF KİTLE

Kime anlatacağım?

Dinleyicilerimin özelliklerini düşünürüm.

Hedef kitleye göre;

- Kullanacağım kelimeler değişir.
- Örneklerimi buna göre seçerim.
- Anlatım biçimimi onların ilgisine göre belirlerim.

4 TÜR

Nasıl konuşacağım?

Konuşma türünü belirlerim.

Hazırlıklı Konuşma

- Önceden plan yapılır.
- Notlar hazırlanabilir.
- Daha düzenli ve etkilidir.
- Sunum, prova ile desteklenebilir.

Hazırlıksız Konuşma

- Günlük yaşamda ani gelişen durumlarda yapılır.
- Kısa sürede düşünme ve ifade etme becerisi gerektirir.
- İyi bir dinleme ve düşünme alışkanlığı önemlidir.

5 SUNUM

Nasıl sunacağım?

Düşüncelerimi açık, düzenli ve anlaşılır bir şekilde ifade ederim.

- ✓ Giriş yaparım.
- ✓ Konumu sırayla anlatırım.
- ✓ Gerekirse örnekler veririm.
- ✓ Beden dilimi etkili kullanırım.
- ✓ Ses tonuma dikkat ederim.
- ✓ Sonuçla konuşmamı tamamlarım.

Unutma!

- Plan yaparak konuşmak kendine güvenini artırır.
- Dinleyicinin ilgisini canlı tutar.
- Düşüncelerini daha iyi ifade etmeni sağlar.

AMAÇ + KONU + DİNLEYİCİ → UYGUN KONUŞMA

Amacımız, konumuz ve dinleyicimiz doğru belirlenirse konuşmamız daha etkili ve başarılı olur.

Düşünelim!

- Aynı konu, farklı bir hedef kitleye nasıl anlatılabilir?
- Hazırlıklı ve hazırlıksız konuşma türlerinden hangisi senin için daha kolaydır? Neden?
- Günlük hayatında hangi amaçla konuşmalar yapıyorsun?

Yazmadan Önce Planla

Etkili ve güzel bir yazı yazmak için önce düşünür, plan yapar, sonra yazarız.

Ne yazacağım?
Neden yazacağım?
Kime yazacağım?
Nerede yazacağım?
Nasıl başlayıp bitireceğim?

Plan yaparsam yazmak daha kolaysa ve yazım daha etkili olur.

KONU

Ne hakkında yazacağım?

İlgi duyduğum, bilgi sahibi olduğum veya araştırabileceğim bir konu seçerim.

Örnek konular:

- Sevdiğim bir yer
- Unutmadığım bir anı
- Doğayı korumak
- Teknolojinin faydaları
- Kitap önerim

AMAÇ

Neden yazıyorum?

Yazımın amacını belirlerim. Amacım, yazımın içeriğini ve dilini belirler.

Yazma amaçları:

- Bilgi vermek
- Duygu ve düşünce paylaşmak
- İkna etmek
- Öykülemek
- Yönlendirmek / öneride bulunmak

HEDEF KİTLE

Kime yazıyorum?

Yazımın kimler tarafından okunacağını düşünürüm. Buna göre dilim, örneklerim ve açıklamalarım değişir.

Hedef kitle örnekleri:

- Arkadaşlarım
- Öğretmenim
- Aile bireylerim
- Daha geniş bir okuyucu kitlesi
- Belirli bir yaşta okuyucular

ORTAM

Nerede yazacağım?

Yazımın paylaşılacağı ortam biçimini ve dilini etkiler.

Yazma ortamları:

- Defter / okul etkinliği
- E-posta / mesaj
- Okul panosu
- Dergi / web sitesi
- Sosyal medya (uygun dil ile)

Metnimin Akışını Planlarım

1

BAŞLAT

İlgi çeken bir giriş yaparım.

Kullanabileceğim ifadeler:

- Siz hiç ... düşündünüz mü?
- Günümüzde ... önemli konulardan biridir.
- Hepimizin hayatında ... özel bir yere sahiptir.
- Bu yazıda ... hakkında düşüncelerimi paylaşacağım.

Unutma!

- ✓ Plan yapmak yazmayı kolaylaştırır.
- ✓ Daha düzenli ve anlaşılır bir metin oluşur.
- ✓ Zamanı daha verimli kullanırsın.
- ✓ Düşüncelerini daha etkili ifade edersin.

2

SÜRDÜR

Düşüncelerimi açık ve düzenli şekilde geliştiririm.

Kullanabileceğim ifadeler:

- Öncelikle ...
- Bununla birlikte ...
- Ayrıca ...
- Örneğin ...
- Bir diğer önemli nokta ...

Planım

- Giriş
- 1. düşünce
- 2. düşünce
- Örnek
- Sonuç

3

SONLANDIR

Yazımı uygun ve etkili bir şekilde bitiririm.

Kullanabileceğim ifadeler:

- Sonuç olarak ...
- Tüm bu nedenlerle ...
- Bu nedenle ...
- Özetle ...
- ... hepimizin önem vermesi gereken bir konudur.

?

Kendime sorarım:

- Konum amacımla uyumlu mu?
- Hedef kitleme uygun bir dil kullanıyor muyum?
- Yazımın giriş, gelişme ve sonuç bölümleri var mı?
- Anlatımım açık ve anlaşılır mı?

İyi yazı, kalemde önce
zihinde planlanır.

Virgölün Görevlerini Keşfet

Virgöl, cümlede anlamı daha açık ve anlaşılır hâle getirmek için farklı görevlerde kullanılır.

Küçük bir noktalama işareti ama büyük bir görev üstlenir: Virgöl (,)

Unutma!

Virgölün görevini doğru anlamak, cümlelerin anlamını doğru kurmamızı ve yazımızı daha anlaşılır hâle getirmemizi sağlar.

1 Sıralı kelime ve kelime gruplarını ayırmak

Cümlede art arda gelen eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.

Kitap, defter, kalem ve silgimi çantama koydum.

2 Cümlede ara sözleri ayırmak

Cümleye sonradan eklenen, cümlelerin dışında kalan açıklayıcı sözleri ayırmak için kullanılır.

Annem, sağ olsun, her zaman yanımda.

3 Hitap sözlerinden sonra gelmek

Karşımadaki kişiyi doğrudan çağırırken kullandığımız hitap sözlerinden sonra konur.

Arkadaşlar, bugün önemli bir konuyu konuşacağız.

4 Uzun cümlelerde anlamı kolaylaştırmak

Uzun cümlelerde anlam karışıklığını önlemek için uygun yerlere konur.

Hava biraz serinleyince, montumu giyip evden çıktım.

6 Tarih, yer, kişi adları gibi özel adlardan sonra gelmek

Tarih, yer, kişi adları gibi özel adlardan sonra gelen açıklayıcı sözleri ayırmak için kullanılır.

Ankara, ülkemizin başkentidir.

5 Tırnak içinde olmayan alıntı sözlerden sonra gelmek

Başka birinin söylediği sözü tırnak içinde vermeden aktardığımızda kullanılır.

Öğretmenimiz, yarın sınav olduğunu söyledi.

7 Eksiltili cümlelerde anlamı korumak

Cümlede anlatılmak istenen anlamın daha iyi anlaşılması için kullanılır.

Sen çalış, ben sana destek olurum.

Karşılaştır ve Grupla

Aşağıdaki cümlelerde virgölün hangi görevde kullanıldığını belirleyiniz. Daha sonra aynı görevi olanları aynı kutuda gruplayınız.

- 1 Dedem, her yaz, köyümüze gelir.
- 2 Ece, sınıfın en çalışkan öğrencisidir.
- 3 Bugün hava güzel, dışarıda yürüyüş yapalım.

Sıralı kelimeleri ayırma

Ara sözü ayırma

Uzun cümlede anlamı kolaylaştırma

? Düşünelim!

- Virgöl olmasaydı cümlelerin anlamı değişir miydi?
- Hangi görevdeki virgüller birbirine benziyor?
- Sizce yazar bu cümlelerde virgöl kullanarak ne kazanmış?

OKUMA
YAZMA
DİL BİLGİSİ

Kalıp Sözler: Duruma Uygun Sözü Seç

Kalıp sözler,
insanlar arasındaki
iletişimi güçlendirir
ve toplumsal
yaşamı kolaylaştırır.

Kalıp sözler, günlük iletişimde duygu ve düşüncelerimizi
daha etkili ve nazik bir şekilde ifade etmemizi sağlar.

Unutma!
Kalıp sözler, her durum
ve kişiye uygun olarak
seçildiğinde daha nazik,
saygılı ve etkili bir iletişim
kurmamızı sağlar.

1

Yemek hazırlayan kişiye

Eline sağlık!

2

Yolculuğa çıkana

Hayırlı yolculuklar!

3

Yarış kazanana / başarı elde edene

Tebrik ederim!

4

Alişveriş yapılan kişiye

İyi günler!

5

Bebeği doğan komşuya

Allah analı
babalı büyütsün!

6

Zor bir görevi tamamlayana

Emeğine
sağlık!

DURUM
↓
UYGUN
KALIP SÖZ

Başka kalıp söz örnekleri:

- Geçmiş olsun.
- Afiyet olsun.
- Hoş geldin.
- Kolay gelsin.
- Güle güle kullan.
- İyi tatiller.

Kalıp sözler, toplumun ortak iletişim
alışkanlıklarını ve **kültürünü** yansıtır.

? Düşünelim!

- Siz bu durumlarda hangi kalıp sözleri
kullanıyorsunuz?
- Kalıp sözler olmasaydı iletişimimiz
nasıl etkilenirdi?

Kendi Sözlüğümü Nasıl Hazırlarım?

Seçtiğin konuda önemli kelimeleri toplayıp anlamlarını, örnek kullanımlarını ve görsellerini içeren kendi sözlüğünü oluşturabilirsin.

Günlük hayatımda önemli olan kelimelerle kendi sözlüğümü hazırlayabilirim.

Unutma!

- ✓ Güvenilir kaynaklardan yararlan.
- ✓ Anlamları kendi cümlelerinle açıkla.
- ✓ İstersen kelimeleri resimle de betimleyebilirsin.
- ✓ Yaratıcı ve özgün ol!

1 Konunu seç

Sözlüğünü hangi konuda hazırlamak istiyorsun? İlgili duyduğun bir alan seç.

Örnek konular:

- Ailemin sözlüğü
- Yöremın sözlüğü
- Bir ilgi alanının sözlüğü (spor, müzik, teknoloji...)
- Resimli sözlük
- Doğa sözlüğü
- Okul yaşamının sözlüğü

2 Kelimeleri araştır ve seç

Seçtiğin konuyla ilgili dikkatini çeken, önemli ve ilginç kelimeleri topla.

Kelime kaynakları:

- Ailenle konuşma
- Büyüklerden dinleme
- Kitap, dergi, ansiklopedi
- Güvenilir internet siteleri
- Gözlem yapma
- Not alma

3 Anlamlarını güvenilir kaynaklardan doğrula

Topladığın kelimelerin anlamlarını sözlük, kitap veya güvenilir internet kaynaklarından kontrol et.

4 Açıkla ve görselleştir

Kelimeleri kendi cümlelerinle açıkla. İstersen tanımlama, öyküleme, açıklama ya da resimle betimleme yollarını kullan.

Açıklama yolları:

- Tanımlama (ne demek?)
- Öyküleme (kısa bir hikâye)
- Açıklama (özelliklerini anlatma)
- Resimle betimleme (görselle anlatma)

Sözlük Konusu Örnekleri

Ailemin Sözlüğü

Ailemizde sık kullanılan, anlamlı kelimeler.

Yöremın Sözlüğü

Yaşadığım bölgenin özel kelimeleri.

Bir İlgi Alanının Sözlüğü

Sevdiğim alandaki kelimeler.

Resimli Sözlük

Seçtiğim kelimeleri resimlerle anlatırım.

Örnek Sözlük Sayfası

Kelime	Anlamı	Örnek Kullanım	Görsel
sofra	Birlikte yemek yenilen masa.	Ailem her akşam aynı sofrada buluşur.	
yolculuk	Bir yere gitmek amacıyla yapılan yol.	Yolculuk, yeni yerler tanımamızı sağlar.	
başarı	İstenilen sonuca ulaşma.	Yoğun çalışması başarısını getirdi.	
doğa	Canlı ve cansız varlıkların oluşturduğu doğal çevre.	Doğayı korumak hepimizin görevidir.	

? Düşünelim!

- Hangi konuyu seçmek seni daha çok heyecanlandırıyor?
- Kelime anlamlarını sadece bir kaynaktan mı kontrol etmeliyiz?
- Sözlüğüne başka hangi bölümleri ekleyebilirsiniz?
- Kelimeyi resimle anlatmak anlamayı nasıl kolaylaştırır?

KEŞFET
ARAŞTIR
YAZ
PAYLAŞ

DİL
Düşüncelerimizi,
duygularımızı ve
kültürümüzü
taşıyan en güçlü
köprüdür.

DİLİMİZİN ZENGİNLİĞİ BÜYÜK SENTEZ

Dili doğru, etkili ve zengin kullanmak; anlamayı, düşünmeyi, iletişimi ve kültürü güçlendirir.

Kültürümüz
dilimizde yaşar,
dilimizle geleceğe
taşınır.

1

Bağlamdan anlam çıkar

Kelimelerin ve ifadelerin
anlamını metindeki bağlama göre
belirleriz.

Örnek:

"Yolculuk" kelimesinin anlamı
metne göre değişebilir.

Bu kelime burada
ne anlama geliyor?

2

Anahtar kelimeyi bul

Dinleme, okuma ve izleme
sürecinde metnin ana fikrini
bulmamıza yardımcı olan
anahtar kelimeleri belirleriz.

kim?
ne?
nerede?
ne zaman?
neden?
nasıl?

3

Kavram alanını kur

Kelime ve kavramları
tema, anlam ve kullanım
alanlarına göre gruplandırır,
söz varlığımızı zenginleştiririz.

4

Deyim - atasözü - kalıp sözü ayırt et

Deyim, atasözü ve kalıp sözlerin
anlamlarını ve kullanım
alanlarını öğrenir, uygun
durumda kullanırız.

Deyimler

Atasözleri

Kalıp sözler

Örnek:

"Eli açık olmak" (deyim)

"Damlaya damlaya göl olur." (atasözü)

"Geçmiş olsun." (kalıp söz)

TÜRKÇE

Kelimeyle düşünürüz,
metinle anlarız,
konuşarak paylaşıyoruz,
yazarak kalıcı hâle getiririz.

DİL

KELİME
METİN
İLETİŞİM
KÜLTÜR

İLETİŞİM

KÜLTÜR

5

Şiirde dize, dördlük ve ahengi fark et

Şiirin yapı özelliklerini
(dize, dördlük, kafiye, ahenk)
inceler, şiirin duygu ve
anlamını keşfederiz.

Dize → bir satır
Dördlük → dört dize
Ahenk → okuma ve söyleyişteki uyum

6

Dinlerken önemli bilgiyi seç

Dinleme ve izleme sürecinde
amaç belirler, anahtar bilgileri
tespit eder, kısa notlar alırız.

Not alırken:

- Anahtar kelimeler
- Önemli bilgiler
- Kısa ifadeler
- Kendi cümlelerim

Her söyleneni yazma;
önemli bilgiyi seç.

7

Konuşma ve yazmayı planla

Amacımıza, konumuza, hedef kitleye
ve ortama uygun şekilde konuşur ve yazarız.

1 Amaç	Ne için?
2 Konu	Ne hakkında?
3 Hedef kitle	Kime?
4 Ortam	Nerede?
5 Tür	Nasıl? (hazırlıklı / hazırlıksız)

Bu bilgileri nerede kullanırım?

- Metinleri daha iyi anlarım.
- Soruları daha kolay çözerim.
- Kendimi daha etkili ifade ederim.
- Kelimeleri doğru ve yerinde kullanırım.
- Dilimizin zenginliğini keşfederim.

Unutma!

- Kelimeyi anlamadan kullanma.
- Bağlamı göz önünde bulundurma.
- Uygun ifade ve kalıp sözleri seç.
- Kendini açık, anlaşılır ve saygılı şekilde ifade et.
- Söz varlığını her gün geliştir.

Sözü ezberleme;
bağlamını, işlevini ve metne katkısını anla.